

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідас ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.07- 05.01/053.00.2/Б/ОК25- 2023
	Примірник № 1	Арк 1/15

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету
педагогічних технологій та
освіти впродовж життя

31 серпня 2023 р., протокол № 11

Голова Вченої ради

Оксана ЧЕРНИШ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

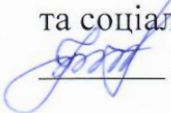
«ПСИХОЛОГІЧНА СЛУЖБА В СФЕРАХ ПРАКТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр»
спеціальності 053 «Психологія»
освітньо-професійна програма «Екстремальна психологія»
факультет педагогічних технологій та освіти впродовж життя
кафедра психології та соціального забезпечення

Схвалено на засіданні кафедри
психології та соціального
забезпечення

28 серпня 2023 р., протокол № 7

В.о. завідувача кафедри психології
та соціального забезпечення

Марина ОКСЮТОВИЧ

Гарант освітньо-професійної
програми

Марина ОКСЮТОВИЧ

Розробник: кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології та
соціального забезпечення КАРПЮК Юлія

Житомир
2023-2024 н.р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.07- 05.01/053.00.2/Б/ОК25- 2023
	Примірник № 1	Арк 2/15

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»	Нормативна	
Модулів – 1	Спеціальність: 053 «Психологія»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		3-ий	–
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
		5-й	–
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботистудента – 2,6	Освітній ступінь: «бакалавр»	Лекції	
		32 год.	–
		Практичні, семінарські	
		16 год.	–
		Лабораторні	
		- год.	–
		Самостійна робота	
		42 год.	–
Індивідуальні завдання			
Вид контролю: залік			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 53 % аудиторних занять, 47 % самостійної та індивідуальної роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.07- 05.01/053.00.2/Б/ОК25- 2023
	Примірник № 1	Арк 3/15

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою дисципліни «Психологічна служба в сферах практичної діяльності» є формування у здобувачів вищої освіти цілісного уявлення та чіткого розуміння ролі психологічних служб в сферах практичної діяльності. Психологічні служби, як складові державної системи охорони психічного здоров'я, покликані надавати соціальну підтримку і психологічний супровід особистості не лише у кризові, екстремальні моменти її життя, а й у процесі особистісного розвитку та соціалізації. Здобувачі в межах вивчення даної дисципліни з'ясовують особливості та складові кваліфікованої психологічної допомоги, що здійснюється на основі науково-доказових методів і має на меті захист особистості, її честі і гідності, сприяння її повноцінному розвитку та духовному зростанню до рівня зрілої особистості.

Також метою вивчення дисципліни «Психологічна служба в сферах практичної діяльності» є ознайомлення здобувачів з понятійно-категоріальним апаратом, що описує особливості діяльності психологічних служб у сферах практичної діяльності, вивчення специфіки різних видів психологічної допомоги: психологічного консультування, психокорекції та психотерапії практичній діяльності психолога.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- вивчення понятійно-категоріального апарату дисципліни «Психологічна служба в сферах практичної діяльності»;
- з'ясування різних видів психологічних служб та особливостей їх діяльності;
- вивчення специфіки психодіагностичної роботи психологічних служб;
- формування у студентів розуміння специфіки різних видів психологічної допомоги;
- з'ясування особливостей соціально-психологічної допомоги різним верствам населення в кризових та стресових ситуаціях, попередження процесів дезадаптації, в тому числі і девіантної поведінки.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.07- 05.01/053.00.2/Б/ОК25- 2023
	Примірник № 1	Арк 4/15

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Психологічна служба в сферах практичної діяльності» студенти повинні **знати**:

- мету вивчення та зміст дисципліни «Психологічна служба в сферах практичної діяльності»;
- історію розвитку та етапи становлення психологічних служб в Україні;
- основні завдання та місії різних психологічних служб в сферах практичної діяльності;
- особливості організаційно-методичної роботи психолога в психологічних службах в сферах практичної діяльності.

вміти:

- аналізувати навчально-методичну літературу за різними напрямками роботи психологічних служб;
- розрізняти істотні особливості різних видів психологічної допомоги в діяльності психологічних служб;
- розробляти методичне забезпечення для працівників різних психологічних служб в сферах практичної діяльності;
- підвищувати рівень власної психологічної культури, яка є важливою складовою в роботі психологічних служб в сферах практичної діяльності;
- формувати навички психологічної саморегуляції;

Відповідно до Стандарту вищої освіти України (перший (бакалаврський) рівень, галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальність 053 «Психологія»), змісту освітньо-професійної програми, опанування навчальної дисципліни «Психологічна служба в сферах практичної діяльності» забезпечуватиме формування **інтегральної компетентності** (здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов), а також таких загальних (ЗК) та спеціальних компетентностей (СК):

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.07- 05.01/053.00.2/Б/ОК25- 2023
	Примірник № 1	Арк 5/15

- ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним.
- СК6. Здатність самостійно планувати, організувати та здійснювати психологічне дослідження

Отримані знання з навчальної дисципліни «Психологічна служба в сферах практичної діяльності» стануть складовими таких програмних результатів навчання:

- РН12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.
- РН16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.
- РН19. Критично мислити у сфері професійної діяльності та формулювати психологічний висновок на основі психодіагностичного обстеження.
- РН20. Знати особливості надання психолого-консультативної допомоги та психотерапевтичної допомоги.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Психологічна служба та психологічна практика

Тема 1. Психологічна служба як соціальне явище

1. Предмет, завдання і мета діяльності психологічної служби.
2. Структура і функції психологічної служби.
3. Сучасні психологічні служби в Україні.
4. Основні напрями та види діяльності психологічної служби .
5. Основні теоретико-методологічні підходи в західній та українській практичній психології.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.07- 05.01/053.00.2/Б/ОК25- 2023
	Примірник № 1	Арк 6/15

Тема 2. Основні поняття та тенденції розвитку психологічної служби

1. Психологічна практика як надзвичайне явище.
2. Прикладна психологія та її місце у системі психологічного знання.
3. Соціальні технології як методична основа діяльності психологічної служби.
4. Етичні засади професійної діяльності практичного психолога.
5. Принципи та організаційні моделі діяльності психологічної служби в сферах практичної діяльності.

Тема 3. Історія розвитку психологічної служби в Україні

1. Періодизація розвитку прикладної психології в Україні.
2. Психологія в умовах соціальних потрясінь початку ХХ століття.
3. Виникнення і розвиток психологічних служб.
4. Теоретичні передумови розвитку практичної психології в Україні у ХХ столітті і до сьогодні.
5. Актуальні напрями психологічного забезпечення й тенденції розвитку психологічної служби.

Тема 4. Основні види діяльності та функції соціально-психологічної служби

1. Національна система соціально-психологічної служби (НСПС): визначення, основні завдання й напрями роботи.
2. Основні спеціалісти НСПС: психологи-консультанти, практикуючі психологи, соціологи, соціальні працівники, соціальні педагоги, методисти соціально-психологічних служб.
3. Основні функції НСПС: аналіз і прогнозування поведінки людей.

Змістовий модуль 2. Психологічні служби в сферах практичної діяльності

Тема 5. Психологічні служби в Україні та зарубіжних країнах

1. Національна система соціальних і психологічних служб України.
2. Відомчі психологічні служби.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.07- 05.01/053.00.2/Б/ОК25- 2023
	Примірник № 1	Арк 7/15

3. Психологічні служби зарубіжних країн.

Тема 6. Загальна характеристика професійної діяльності практичних психологів

1. Основні види професійної діяльності практичного психолога: просвітницька; профілактична; психодіагностика; психологічна корекція; психологічне консультування тощо.

2. Поняття про психологічну допомогу особистості (групі, організації).

3. Взаємодія і взаємодоповнюваність основних форм роботи практичного психолога.

Тема 7. Принципи професійної діяльності практичних психологів

1. Відображення у принципах діяльності практичного психолога основних установок професійної діяльності, теоретико-методичних основ діяльності психолога-практика.

2. Основні групи принципів: принципи, які відображають ставлення до клієнта; принципи, які відображають основи взаємодії між психологом і клієнтом; етичні принципи.

Тема 8. Методи дослідження практичних психологів

1. Недостатність методів об'єктивної експериментальної психології (суб'єкт-об'єктних методів) для розв'язання завдань практичної психології.

2. Значущість суб'єкт-суб'єктних методів пізнання.

3. Пріоритетність описово-аналітичного, якісного підходу в описі матеріалу.

Тема 9. Становлення і розвиток професіоналізму психолога

1. Закономірності становлення і розвитку професіонала, загальні для різних професій.

2. Рівні, етапи, ступені професіоналізму.

3. Чинники впливу на досягнення вершин професіоналізму.

4. Специфіка професіоналізму в різних видах діяльності.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.07- 05.01/053.00.2/Б/ОК25- 2023
	Примірник № 1	Арк 8/15

5. Сфери професіоналізму.

6. Професійно важливі якості. Професійна свідомість, мислення людини. Особливості професіоналізму, зумовлені середовищем, віком.

Тема 10. Розвиток практичної психології як національної системи психологічних служб

1. Функціонування і розвиток практичної психології як системи психологічних служб.

2. Завдання психологічної служби.

3. Особливості організації та функціонування психологічної служби в різних соціальних сферах. Нерівномірність становлення психологічних служб у різних соціальних сферах (організаційне оформлення, кадрове забезпечення тощо). Відсутність усталеної структури української практичної психології.

4. Напрями діяльності психологічних служб у системі освіти, у системі соціальних служб для молоді, у системі охорони здоров'я, в органах внутрішніх справ, у сфері політики, в бізнесі тощо.

Тема 11. Особливості управління національною системою психологічних служб

1. Характеристика основних рівнів управління національною системою психологічних служб: центральний, обласний, міський (районний).

2. Особливості відносин психологічних служб, що функціонують у різних соціальних сферах.

3. Основні функції органів управління.

4. Основні проблеми, які існують в управлінні національною системою психологічних служб в Україні.

5. Загальні положення та функції просвітницької роботи психологічної служби.

6. Просвітницька і профілактична робота.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.07- 05.01/053.00.2/Б/ОК25- 2023
	Примірник № 1	Арк 9/15

1. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Кредитні модулі	Змістові модулі	Кількість годин			
		Всього	Лекції	Практичні	Самостійна робота
№1	Змістовий модуль 1. Психологічна служба та психологічна практика				
	Тема 1. Психологічна служба як соціальне явище	6	2	2	2
	Тема 2. Основні поняття та тенденції розвитку психологічної служби	8	4	2	2
	Тема 3. Історія розвитку психологічної служби в Україні	10	4	2	4
	Тема 4. Основні види діяльності та функції соціально-психологічної служби	8	4	X	4
	МКР №1	2	X	2	X
	Разом змістовий модуль 1	34	14	8	12
№2	Змістовий модуль 2. Психологічні служби в сферах практичної діяльності				
	Тема 5. Психологічні служби в Україні та зарубіжних країнах.	9	4	-	5
	Тема 6. Загальна характеристика професійної діяльності практичних психологів.	10	4	2	4
	Тема 7. Принципи професійної діяльності практичних психологів.	8	2	2	4
	Тема 8. Методи дослідження практичних психологів.	9	2	2	5
	Тема 9. Становлення і розвиток професіоналізму.	6	2	-	4
	Тема 10. Розвиток практичної психології як національної системи психологічних служб	6	2	-	4
	Тема 11. Особливості управління національною системою психологічних служб	6	2	-	4
	МКР №2	2	X	2	X
Разом змістовий модуль 2	56	18	8	30	
РАЗОМ		90	32	16	42

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.07- 05.01/053.00.2/Б/ОК25- 2023
	Примірник № 1	Арк 10/15

2. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

Назва теми	Кількість годин
Тема 1. Предмет, мета і завдання діяльності психологічної служби в Україні. Структура і функції психологічної служби. Сучасні психологічні служби в Україні. Основні напрями діяльності психологічної служби.	2
Тема 2. Психологічна служба і психологічна практика. Різновиди психологічної практики. Суб'єкти й об'єкти психологічної практики. Взаємозв'язок прикладної психології, психологічної практики і наукової психології. Проектно-технологічний підхід як основа діяльності психологічної служби. Особливості застосування етичного кодексу в діяльності психологічної служби.	2
Тема 3. Виникнення, становлення і розвиток вітчизняної прикладної психології. Періоди у розвитку прикладної психології як науково-прикладної галузі в Україні (з кінця ХІХ ст. – до цього часу). Передумови та чинники становлення і розвитку вітчизняної прикладної психології. Особливості життя психологічного співтовариства в умовах соціальних перетворень. Історія розвитку психологічних служб в Україні. Внесок психотехніки та педології в становлення і розвиток психологічних служб	2
Тема 4. Національна система соціально-психологічної служби (НСПС): визначення, основні завдання й напрями роботи. Основні спеціалісти НСПС: психологи-консультанти, практикуючі психологи, соціологи, соціальні працівники, соціальні педагоги, методисти соціально-психологічних служб. Основні функції НСПС – аналіз і прогнозування поведінки людей.	2
Тема 5. Становлення, розвиток і основні функції окремих відомчих психологічних служб. Особливості діяльності психологічної служби в сферах практичної діяльності.	2
Тема 6. Методи дослідження практичних психологів. Значущість суб'єкт-суб'єктних методів пізнання. Пріоритетність описово-аналітичного, якісного підходу в описі матеріалу.	2
Тема 7. Особливості управління національною системою психологічних служб. Характеристика основних рівнів управління національною системою психологічних служб: центральний, обласний, міський (районний). Особливості відносин психологічних служб, що функціонують у різних соціальних сферах. Основні функції органів управління.	4
РАЗОМ	16

3. Завдання для самостійної роботи

Передбачається, що в період вивчення дисципліни студент самостійно виконує ситуаційні вправи, вивчає матеріал курсу в процесі підготовки до практичних занять та семінарів, а також в цілому перед сесією. Частка самостійної роботи при вивченні навчальної дисципліни складає 47 % (42 год).

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.07- 05.01/053.00.2/Б/ОК25- 2023
	Примірник № 1	Арк 11/15

4. Індивідуальні завдання

Метою виконання індивідуальних завдань є: закріплення, поглиблення й узагальнення знань, отриманих студентами на теоретичних і практичних заняттях.

Індивідуальна робота студентів з навчальної дисципліни «Психологічна служба в сферах практичної діяльності» включає:

- анотування вивченої додаткової літератури;
- опрацювання визначених проблемних питань та їх обговорення на практичних заняттях;
- складання психодіагностичного інструментарію тощо.

8. Методи навчання

Під час навчання використовуються такі методи і прийоми як дискусія, самоаналіз, тестування, виконання професійно-орієнтованого завдання, дослідницько-пошукові, практико-орієнтовані методи, консультації, методи обробки, аналізу, синтезу. Також застосовуються традиційні та сучасні технологій, а саме: особистісно-орієнтована, інформаційно-комп'ютерні, інтерактивні, проблемно-орієнтовані та технології змішаного навчання. Дані технології реалізуються у формі спостереження, пояснення, метод проблемного навчання, організаційного проектування.

9. Методи контролю

Контроль складається з поточного контролю виконання студентами самостійної роботи та модульного контролю, контролю виконання індивідуальних завдань та семестрового контролю.

Модульний контроль здійснюється шляхом перевірки графіку відвідування студентами лекційних та практичних занять та опрацювання відповідного матеріалу (у випадку пропуску занять), перевірки домашніх завдань, усного та письмового опитування і завершується написанням модульної контрольної роботи.

Семестровий контроль здійснюється шляхом складання заліку.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.07- 05.01/053.00.2/Б/ОК25- 2023
	Примірник № 1	Арк 12/15

10. Схема нарахування балів

Критерії оцінювання модульного контролю

<i>Форма контролю</i>	<i>Максимальна кількість балів</i>
Всього за блок змістовних модулів 1	50
– перевірка домашніх завдань	5
– оцінювання відвідування	5
– усні опитування	5
– письмові опитування	10
Модульна контрольна робота № 1	25
Всього за блок змістовних модулів 2	50
– перевірка домашніх завдань	5
– оцінювання відвідування	5
– усні опитування	5
– письмові опитування	10
Модульна контрольна робота № 2	25

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Правильна відповідь на тестові питання	0,5 балів
Кількість тестових питань	50
Максимальна кількість балів	25

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.07- 05.01/053.00.2/Б/ОК25- 2023
	Примірник № 1	Арк 13/15

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно
0-34	F	

11. Розподіл балів

Поточне тестування та самостійна робота										Сума
Змістовні модулі (ЗМ)										
ЗМ1				ЗМ2						100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	
8	8	10	10	8	8	8	10	10	10	
				T11						
				10						

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.07- 05.01/053.00.2/Б/ОК25- 2023
	Примірник № 1	Арк 14/15

12. Рекомендована література

Основна література:

1. Організація діяльності психологічних служб: навчальний посібник. Львів: “Новий Світ – 2000”. 2020.
2. Психологічна служба в закладах освіти. Навчально-методичний посібник. Укладач: Т.М. Дука. Умань: ВПЦ «Візаві». 2018
3. Психологічна служба: Навчально-методичний посібник для студентів і викладачів. – Кам’янець-Подільський : ТОВ Друкарня Рута, 2018. 488 с.
4. Технології роботи організаційних психологів: Навч. посіб. / За ред. Карамушки Л.М. – К.: Інкос, 2019.156 с.
5. Комар Т. В. Соціально-психологічні засади особистісно-професійного становлення майбутнього фахівця соціономічного профілю : аксіологічний аспект. Теоретичні та методичні аспекти соціальної діяльності : монографія / відп. ред. Л. О. Данильчук, Л. І. Романовська. Хмельницький : ФОП Цюпак А. А., 2020. Т.2. С. 134-175.

Допоміжна література:

1. Психологія сприйняття та переробки інформації : Посібник для самостійної роботи здобувачів вищої освіти та дистанційного навчання / Л. В. Єременко. Мелітополь: ФОП Однорог Т. В., 2021. 150 с.
2. Карпенко Є. Емоційний інтелект у дискурсі життєздійснення особистості / Є. В. Карпенко // монографія. Дрогобич: Посвіт, 2020. 436 с.
3. Матеюк О.А., Суходоля Ю.О. Професійна ідентичність майбутніх суб’єктів праці: сутність, зміст та психологічні особливості // Психологічний журнал : Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини : електрон. наук. фах. вид. / голов. ред. Сафін О. Д. 2019. Вип. 1. С.1-16.
4. Оксютівич М., Петяк О. Особливості експертного психологічного консультування в освітніх закладах. Psychology Travelogs. 2023. №1. С. 36–45. <https://doi.org/10.31891/PT-2023-1-4>
5. Michels, Moritz; Ralf, Schulze (2021). "Emotional intelligence and the dark triad: A meta-analysis". Personality and Individual Differences. 180 p.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.07- 05.01/053.00.2/Б/ОК25- 2023
	Примірник № 1	Арк 15/15

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. Електронна бібліотека Державного університету «Житомирська політехніка» <http://eztuir.ztu.edu.ua/>
2. Наукові видання Інституту психології імені Г.С. Костюка Національної академії педагогічних наук України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://psychology-naes-ua.institute/info/265/>
3. Актуальні питання сучасної психології - http://library.sspu.sumy.ua/wpcontent/uploads/2018/04/Aktualny_pitannya_suc.psihologii
4. Емоції: академічні дослідження [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://psychologis.com.ua/index-4743.html>
5. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>